

2. Előadás

Tema 2.

Termelés. Termelési tényezők.
Termelési lehetőségek határa.

Виробництво. Фактори
виробництва. Крива виробничих
можливостей.

Termelés / Виробництво

- **Termelés** - emberi szükségletek kielégítésére alkalmas javak előállításának folyamata (újratermelés, eloszlás, forgalmazás).
- **Виробництво** – це процес створення благ з метою забезпечення потреб суспільства чи окремих людей (розподіл, обіг тощо).
- **Termelési tényezők** - a javak és szolgáltatások előállítása során felhasznált gazdasági erőforrások.
- **Виробничі (економічні) ресурси** – використані у процесі виробництва засоби.

A gazdálkodás főbb folyamatai /

Основні процеси в економіці :

1. *Termelés:* az erőforrások felhasználásával javak és jövedelem előállítása.
2. *Elosztás (allokáció):* a termelési tényezők tulajdonosainak részesedése a megtermelt jövedelemből.
3. *Csere:* a társadalom egyes tagjainak hozzájárása a saját szükségleteiknek megfelelő javakhoz.
4. *Fogyasztás:* szükséglet-kielégítés, a javak felhasználása.

1. *Виробництво* – за допомогою факторів виробництва створюються блага та отримується дохід.
2. *Розподіл* – виділення частки властивостей факторів виробництва у отриманому доході.
3. *Обмін* – доступ частини населення до необхідних їм благ.
4. *Споживання* – задоволення потреб, використання благ.

Termelési tényezők / Фактори виробництва

- Munka-munkaerő. _____→
- Праця. _____→
- Természeti tényezők. _____→
- Природні ресурси, земля. _____→
- Tőke. _____→
- Капітал. _____→
- Vállalkozó. _____→
- Підприємницький хист. _____→

Munka-Munkaerő / Праця

- A **munka** az ember legsajátabb jellemzője – olyan céltudatos tevékenység, amely meghatározott cél elérésére irányul.
- Праця особлива характеристика людини – сукупність фізичних і розумових її здібностей, - спрямована на виконання конкретного завдання чи досягнення певної мети.
- Mennyiségi és minőségi muntatója van.
- Характеризується кількісно та якісно.
- Munkaerőtermelékenység – az a termékmennyiség, melyet egy egységnyi idő alatt termel a munkaerő.
- Продуктивність праці – кількість продукції, яку виробляють за одиницю часу.

Természeti tényezők / Природні ресурси, земля

- Természeti tényezők - a természetben megtalálható, természetes formájukban termelési célokra használható tényezők (megújuló és nem megújuló).
- Природні ресурси – усі дарові блага природи, що застосовуються у виробництві (відновлювані та невідновлювані).

Tőke / Капітал

- A tőke, mint termelési tényező a gazdasági rendszer terméke, korábbi termelési folyamatban létrehozott eszközök, pénz, tudás, amelyeket a további termelésben használnak fel jövedelemszerzési céllal.
- Капітал є результатом попередніх виробничих процесів і призначений не для споживання, а виробництва.

Vállalkozó / Підприємливість

- Speciális emberi tényező.
- Особливий людський ресурс.
- A vállalkozó 4 funkciót lát el: 1-az erőforrások összekapcsolását végzi, 2-vállalkozói döntéseket hoz meg, 3-újít, új termékeket és technológiákat hoz létre vagy alkalmaz, 4-kockáztat.
- Підприємець виконує 4 функції: 1-організовує поєднання ресурсів, 2-ухвалює рішення у процесі ведення бізнесу, 3-новатор, який впроваджує чи застосовує нові продукти чи технології, 4-людина, яка ризикує.

A választás kényszere és az alternatív költség / **Необхідність вибору та альтернативність вартість**

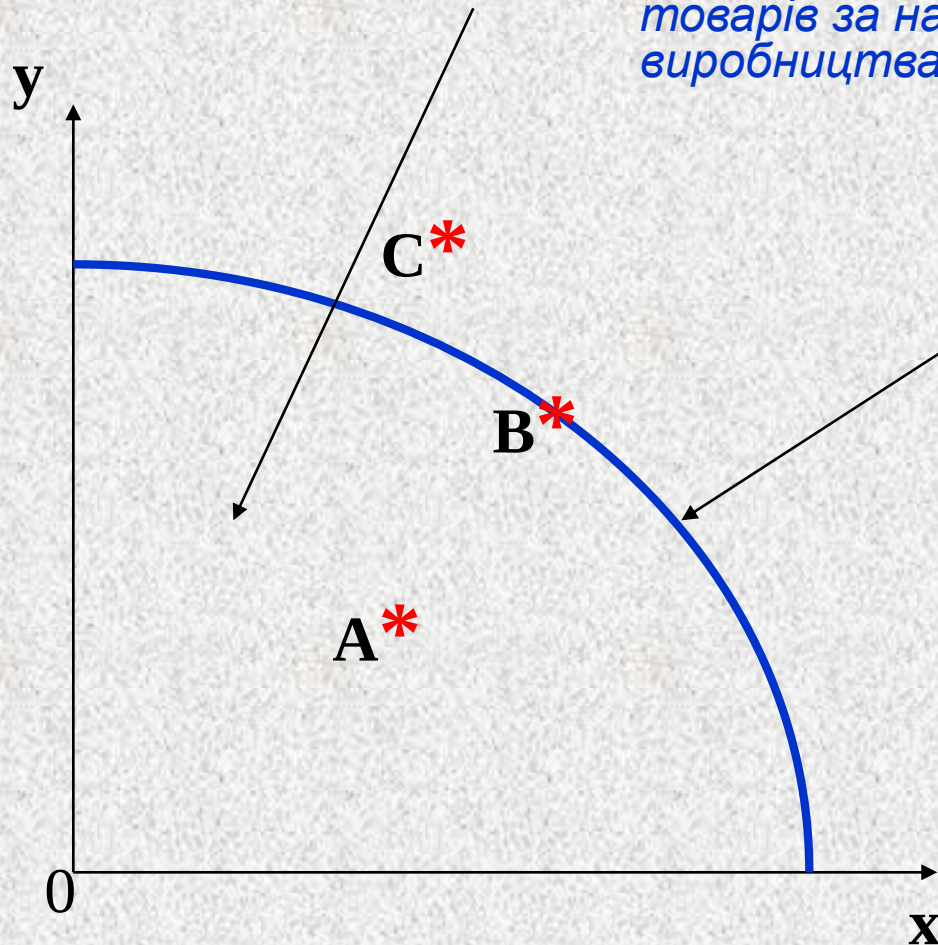
- Állandó ellentmondás keletkezik a szükségletek (amelyek lényegében korlátlanok) és az anyagi javak szűkössége között.
- **Виникає постійна дилема між потребами, щоє необмеженими, та обмеженими матеріальними благами.**
- Mindennek ára van!
- **Все має свою вартість!**
- Feláldozott haszon, vagy alternatív költség az a jelenség, hogy valamely dolog (élvezet, haszon) megszerzése más dolgok feláldozásával jár.
- **Альтернативність вартість – це кількість певного продукту, від якої відмовляємося, щоб отримати деяку кількість даного продукту.**

A termelési lehetőségek határgörbéje

/ Крива виробничих можливостей

- A gazdálkodásban megnyilvánuló választási és döntési kényszerszert jól szemlélteti ez a **modell**, mely a következő feltételezéseken áll: 1-a gazdaságot teljes foglalkoztatottság jellemzi, 2-a tényezők állandósultak mennyiségben és minőségben, 3-a termelés technológiája változatlan, 4-a gazdaság csat 2 terméket termel (fogyasztóit és termelőit).
- **Модель**, що ілюструє проблему вибору, будується на таких припущеннях: 1-економіка функціонує за умов повної зайнятості, 2-наявні ресурси постійні як кількісно, так і якісно, 3-технологія виробничих процесів є постійною, 4-економіка виробляє тільки 2 товари (споживчий і виробничий).

Termelési lehetőségek halmaza / : a rendelkezésre álló termelési tényezőkkel előállítható termékkombinációk összessége
Сукупність виробничих можливостей – сукупність виробничих комбінацій товарів за наявних факторів виробництва

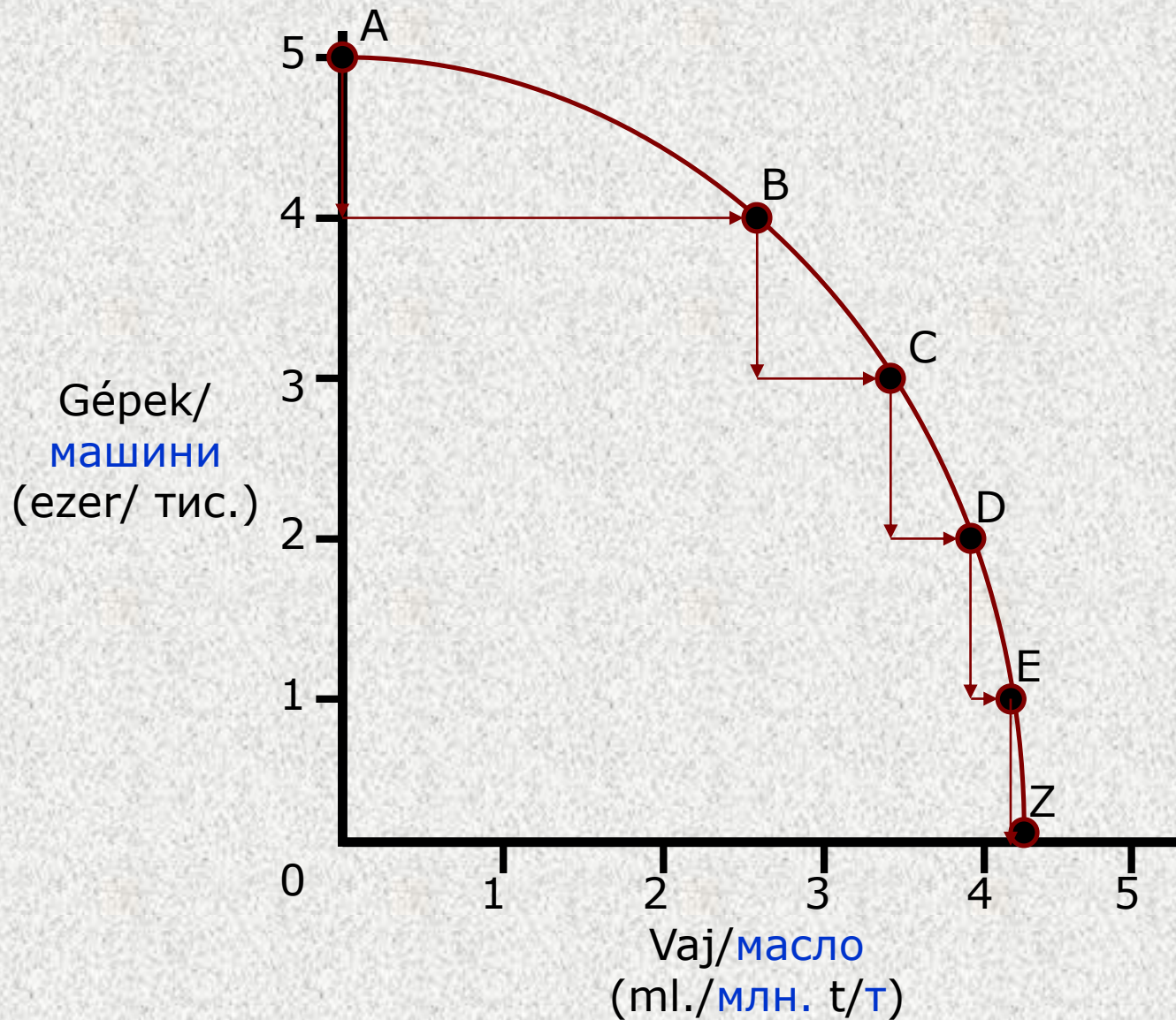

Termelési lehetőségek határa: a rendelkezésre álló termelési tényezők teljes kihasználásával előállítható termékkombinációk összessége

Межа виробничих можливостей – сукупність виробничих комбінацій товарів при умові повної зайнятості

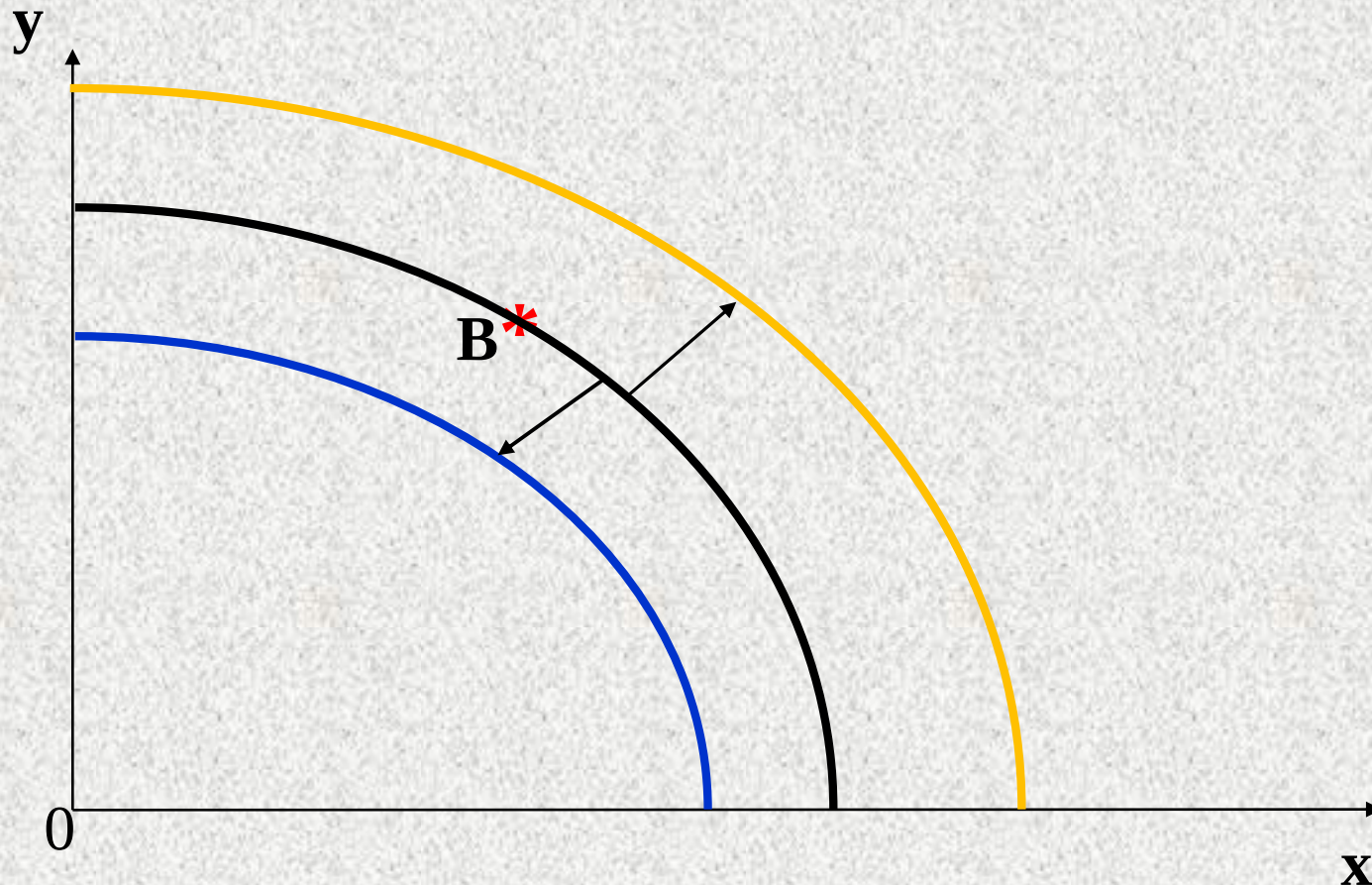
A TLH grafikai ábrázolása /
Графічне зображення КВМ

TLH / KBM

Termelési lehetőségek határának eltolódása

Зміщення кривої виробничих можливостей

A TLH változásának grafikai ábrázolása

Графічне зображення зміщення КВМ